

Volite
in prepričajte tudi druge, da bodo
volili komunistične kandidate!

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K.P.I.
Obnovljena izdaja - Leto XII. - šte. 13 (547) TRST - 21. OKTOBRA 1960 Posamezna številka 25 lir

Volilna zborovanja

- V soboto 22.10:
- ob 15. uri v CERVOVIJAH
 - ob 17. uri v STIVANU
 - ob 20. uri pri SV. BARBARI
 - ob 18.30 NA TRGU PRI SV. JAKOBU V TRSTU ZBOROVANJE KOMUNISTIČNE MLADINE
- Govorijo:
- PAOLO SEMA
 - PERINI SERGIO in NEVA KRANJEC
- V nedeljo 23.10:
- ob 11. uri na TRGU GARIBALDI V TRSTU
- Govorita
- poslanec Vittorio Vidali**
in neodvisni kandidata:
LUCIO ROCCO
- ob 16. uri v LONJERJU
- govorita
- poslanec VIDALI in MIRKO KAPELJ
 - ob 11. uri na OPČINAH
- govorita
- KAREL SISKOVIC in ARTURO CALABRIA
 - ob 11. uri v KRIZU
 - ob 10. uri v MEDJI VASI
 - ob 10.30 v GROPADU
- govorita
- MARIJA BERNETIC
 - ob 11.30 v PADRICIAH
 - ob 11. uri v NABREZINI
- govorijo
- SEMA - ZVONKO - OLIVA in FRANC GOMBAČ
 - ob 15. uri na KONKONELU
 - ob 15. uri v SEMPOLAJU
 - ob 16.30 v MAVHINJAH
 - ob 10.30 v GABROVCU
 - ob 11.30 v BRISČIKH
 - ob 14.30 v VELIKEM REPNU
 - ob 15. uri v SAMATORCI
 - ob 16. uri v SALEZU
 - ob 17. uri v ZGONIKU

Slovinci! Oddajmo svoj glas komunistom! Le tako bomo glasovali za učinkovito zaščito naših narodnih pravic in za demokracijo!

Šovinistični izbruhi proti slovenskemu govoru na trgu Unità

Čez dva tedna bomo sli volišča. Volili bomo no. pokrajinski svet. V obci Devin-Nabrežina, Do. Milje in Zgonik bo istočasno s pokrajinski. tudi občinske volitve. Predvolilna agitacija je delaj že v polnem razmahu bo v kratkem dosegla svoj vrhunec. Politične stranke, ki se potegujejo mesta tako v pokrajinskem svetu kot v občinskih svetih, so že obrazložile svoje programe.

Tudi tokrat prihajata na dan dva glavna razvrstitvi. V prvi so, ki se odločno zavzemajo za mir, demokracijo in gospodarski razvoj. V drugi razvrstitvi pa so si konservativizma, reakcije in narodne nestrpnosti. Težko je postaviti točno mejo med KD in njenimi zavezniki v takomereni ademokratični središču ter fašisti. Da je tako, zadržanje teh sil do slovenskega govora, ki ga je napovedala KPI na trgu Unità v Trstu.

Tu je vredno še posebej poudariti dejstvo, da se izjavlja proti slovenskemu govoru na omenjenem trgu tudi Krščanska demokracija, ki je pred časom poročila, da ho "oprosila" podpora vseh državljanov v naši pokrajini zaradi obrambe višjih vrednot demokracije in svobode, ne glede na narodno in druge razlike ter dodala, da je to vabilo še posebno pomembno za Slovence na Krasu (kot da Trstu Slovinci ni!), karim misli (toda zakaj smo misli!) zajamčiti popolno priznanje njihovih pravic, bodisi v občini, bodisi v pokrajinski upravi, ter da se bo v svoji propagandi, namenjeni slovenskim volivcem, obračunavanje neposredno v njihovem domačem jeziku.

Ista stranka je predložila svoje liste tudi v vseh slovenskih občinih na ozemlju in se zlasti poteguje za to, da bi si svojila župansko stolično občini Devin-Nabrežina.

Volilna kampanja je v polnem razmahu in se že bliža svojemu vrhuncu. Kljub temu, da so vremenske prilike dokaj neugodne, se vrše številna volilna zborovanja.

Na zborovanjih govorniki razlagajo volilne programe raznih strank, ki se potegujejo, tako za mesta v pokrajinskem svetu v Trstu, kot za mesta v občinskih svetih v podeželskih občinih. Kot običajno tudi tokrat ne manjka najrazličnejših volilnih obljub. V tem se zlasti odlikujejo tisti, ki se spopnejo volivcem in njihovih potreb samo ob volitvah. Razen teh so pa še drugi, ki izkoristijo to priliko, da dajo duška svoji demagogiji, svojemu fanatizmu in šovinizmu.

Tudi tokrat gre za dvojno razvrstitev sil. Na eni strani so sile napredka, miru in demokracije, na drugi strani pa sile nazadnjaštva, konservativizma, nestrpnosti in reakcije. Kljub temu, da je predvolilni boj težak, imajo naši tovarši zelo lahko nalogo, saj se predstavlja, jo tudi tokrat pred volivce s konkretnimi problemi, ki so vselej podkrepljeni z dejanji. In kar je zelo pozitivno je to, da ko padajo obračun o svojem dosedanjem delovanju, tako v pokrajinskem svetu kot v občinskih svetih na podeželju, se nimajo ničesar bati, saj so v vseh ozirih v polni meri izpolnili obveznosti, ki so jih sprejeli pred volitve pred štiri

mi leti. Naša bilanca je torej pozitivna.

Nasa partija je sklenila, da priredi osrednje volilno zborovanje 28. t. m. na Trgu Unità v Trstu. Na tem zborovanju bosta govorila: poslanec Longo in v slovenski tovarši Gombač.

Cim je bila ta vest objavljena, so nepoboljšljivi šovinisti in fašisti začeli dvigati vik in krik v vse vetrove. Oglasila se

je "Lega Nazionale", poleg nje pa tudi nekatere druge organizacije, katerih člani so demokristjani, republikanci, socialdemokrati, liberalci in fašisti. Sedaj pričakujemo, kaj bodo poredili politični prvaki strank, ki se proglasajo za sredinsko-levičarske, kateri se ob vsaki priliki proglasajo za "brezstranske" demokracije v Italiji. Kako bo, do ti ljudje odgovorili na pobudo odkritih fašistov in na

rasistične teze tistih, ki odrekajo pravico narodni manjšini, da bi spregovorila na javnih trgih. Zelo nas zanima, kako bo na to fašistično pobudo odgovoril dr. Rinaldini, ki se poteguje za župansko mesto v devinsko-nabrežinski občini, ki je pretežno slovenska in ki zatrjuje, da ekot italijanski demokristjani ljubijo svoj jezik, tako spoštujejo jezik in običaje drugih, to je Slovencev.

Apel tajništva KPI volivkam iz vse Italije

Osrednje tajništvo Komunistične partije Italije je naslovilo vsem volivkam apel, ki ga objavljamo v izveščku.

Zene bodo lahko dale s svojim glasom — pravi apel uvođa veliki in odločujoči doprinos, zato, da bodo občine in pokrajine končno postale središča demokratske oblasti in življenja. Milijoni državljanov nimajo danes niti najosnovnejših stvari, kot so prehrana, stanovanje, izobrazba in oskrba. Brezposelnost in izseljevanje rušita družinsko življenje, delavci pa morajo plačevati industrijski razvoj za ceno nizkih plač, nečloveškega izkoriščanja mladinske delovne sile.

Na družinsko bilanco breme nijo visoke cene predmetov široke potrošnje, javnih uslug in najemnin. Delavka kot tudi gospodinja morata trpeti zaradi zanašlosti socialne organizacije, ki ne odgovarja več potrebam napredka današnje zene.

Za vse to nosi odgovornost Krščanska demokracija, ki vodi politiko zaščite razrednih koristi najbolj nazadnjaških in korumpiranih slojev in je vedno ovirala sleherno izboljšanje pogojev življenja žena in uveljavitev njihovih pravic v družbi. Zato je treba brez oklevanja zrušiti to politiko in poraziti Krščansko demokracijo.

Sleherna gospodarska in socialna pridobitev zadnjih let in vsako napredovanje na politične emancipacije, je bilo sad enotne in težke borbe. Milijoni žena so spoznale, da morajo biti same ustvarjalke lastne socialne in človeške svobode. Naučile so se spoznavati prijatelje in sovražnike in v svoji bitki so spoznale Komunistično partijo, kot odločilni element pri vsaki pridobitvi in kot jamstvo demokratske in antifašistične enotnosti.

Zaupanje, ki so ga imeli komunisti v ženske množice, je danes še večje zaradi vedno večje udeležbe žena v enotnih sindikalnih in političnih gibanjih in zaradi njihovega širokega pristanka antifašističnemu pokretu julija meseca.

Apel v zaključku poziva žene naj volijo Komunistično partijo za potrditev komunističnih županov, odbornikov in svetovalec, za pridobitev novih občin in pokrajin ter za okrepitev ljudske oblasti v krajevnih ustanovah. Glas za KP je potreben zato, da se rešijo problemi žena in družine; je neogibno potreben za uveljavitev enotnosti delavskega razreda in demokratskega gibanja. To je glas za antifasizem, mir in socialni napredek.

28.10: na trgu Unità v Trstu
govorita

poslanec Luigi Longo
namestnik generalnega sekretarja KPI
in **Franc Gombač**
kandidat KPI za pokrajinski svet

Togliatti na volilni tribuni TV

Pretekli petek zvečer je govoril po italijanski radioteleviziji tovarš Togliatti, generalni sekretar Komunistične partije Italije. V svojem prekrasnem govoru je orisal smotre in cilje sedanje volilne kampanje, ki jo vodi komunisti v Italiji. Za njegov govor je vladalo veliko zanimanje. Računajo, da je ta govor poslušalo okrog 10 milijonov italijanskih državljanov. Naši krožki so bili tudi tokrat do zadnjega kottička napolnjeni.

Stane Bidovec toži naš list

Stane Bidovec, ki je bil kot renegat izključen iz naše partije, skuša sedaj hudo prizadejati, da bi se vrnil v naš list. Proti njemu je vložil tožbo, postavljajoč zahtevo, da katerih nima nobene pravice. Ta gospod zahteva, naj mu "Delo" izplača okrog milijon lir odpravnice, do katere pa, ponavljamo, nima nobene pravice. To dela z namenom, da bi list gospodarsko upropastil, saj je znano, da "Delo" ni bogat časopis in da ga ne podpirajo banke, monopolne skupine ali vlade.

Pravilno je, da bralci, prijatelji in podporniki "Delo", da Slovinci, katerim je znano, koliko žrtve stane izdajanje glasila, ki se bori za demokracijo in za obrambo naših narodnih pravic, zvedo za nizkotne korake Staneta Bidovca. Sami naj presodijo ta njegov poskus, da bi zatrl "Delo", zahtevajoč stvari, do katerih nima pravice, s čemer daje pomoč sovražnikom naše stvari, sovražnikom Slovincem in demokraciji in to v trenutku, ko se jača naša borba.

To je zelo jasn dokaz, kakšno pravilno je ravnanje naša partija, da je spodila iz svojih vrst elemente kot je Stane Bidovec, ki se ne pomišlja pri izbiri sredstev in ne pozna prazdin v borbi proti naši partiji, ki je na avangardnem mestu v obrambi naših pravic in proti njenemu glasilu.

Vesti iz naših krajev

- Alojz Budin umrl**
11. oktobra je umrl tovarš Alojz Budin iz Kolodrovice pri Zgoniku, ki pa je stalno bival v Trstu. Tragična smrt človeka, kot je bil pokojni Budin, ki je toliko doprinesel v antifašističnem gibanju, je bridko odjeknila v vrstah vseh ki so ga poznali in cenili. To je potrdil tudi veličastni pogreb, katerega se je udeležilo poleg množice zgonjskih občanov, tudi mnogo antifasistov iz vsega Tržaškega ozemlja, zlasti tistih, ki so sodelovali v antifašistični borbi. Pokojnika so pokopali v Zgoniku. Ob odprtem grobu sta govorila tov. Marina in prof. Zorko Jelinčič.
- Vsi, ki smo poznali, ne moremo verjeti, da Alojz Budin, na ni več. Spominjamo se ga iz prvih let njegove mladosti, značajnega in marljivega ljubitelja učenja, ki je že tedaj posvečel vse svoje znanje in silo delavskemu gibanju in svoji mu narodu.
- Kodil se je leta 1904 v Kolodrovici, kruski vasi v zgonjski občini. Zaradi težkih domačih razmer se je moral že kot študent v Trstu večkrat odreči marsičemu. Toda to ga ni motilo. Poleg univerzitetnega študija je prebival marksiško literaturo in ob tem je prišel do spoznanja, da je rešitev delavca, kmetu, izobraženca in narodotrpna le v zmagi delavskega razreda. Tem idejam je posvetil vse svoje življenje. Zato so ga fašisti preganjali za pripl. mučili, konfinirali. Izredno sodilce ga je na procesu Pinta Tomažica odšlo na 30 let ječe. Vsi ki so bili sojeni na tem procesu vedo povedati, kako junško je bilo zadržanje pokojnega Lojzeta. Ko so ga fašisti nečloveško mučili ni črkal niti besedice.
- Za ob zgonjevo mladosti je znal premagati težkore in fašistično preganjanje, toda posledice so se po dolgem in hudem življenju odrazile na njegovem zdravju. Tako nas je mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi Lojze.
- Uredništvo "Delo" mu je dolžno neizmerno hvalečnost sodelovanja, ki je izhajalo v ilegali, ker je tovarš Lojze v tistem težkem obdobju z vsestranskim delovanjem in s pisanjem utrpel v delovnem ljudstvu prepričanje in upanje, da bo z borbo proti fašizmu uremanen sovražnik in bo zaktovljena lepša bodočnost vsemu delavstvu.
- Njegova požrtvovalnost za blagor ljudstva in slovenskega naroda se posebej, je bila neizmerna. Zato nam bo ostal v trajnem spominu.
- M. B.

Barkovlje

1. oktobra je kruta smrt iztrgala iz naših vrst tovarša Angela Starca iz Barkovlj. Tu, di njegova smrt je bridko odjeknila v vrstah antifasistov. Pokojni Angel je bil zelo razgledan človek in se je še mladi opredelil za napredno gibanje. Kot tak je bil poklican v takojimenovalno "battaglione speciale" v Južno Italijo, odkoder se je, po usodnem 8. septembra 1943, podal k partizanom ter odšel na bojišča v Jugoslaviji. V borbah se je zelo odlikoval in dosegel čin poročnika. Po vojni se je vrnil v svoje rodno mesto z namenom, da bo sodeloval na političnem polju, toda žal mu je to preprečila zavrta bolezen, ki si jo je nakopal že med vojno in ki ga je sedaj spravila v prerani grob. Kako je bil cenjen v Barkovljah, je potrdil tudi pogreb, katerega se je udeležila velika množica.

Zalutnočim svojem izražanju, di "Delo" svoje globoko žalost.

V počastitev spomina blagega pokojnika je skupina bivših partizanov darovala za ANPI 3.000 lir.

Podlonjer

Pred kratkim je šla delegacija naših tovaršev iz Podlonjerja na tržaško županstvo zato, da opozori merodajne na nekatere nujne zahteve podlonjerskih prebivalcev. Delegacija, katero je spremljal obč. svetovalec Tonel, je sprejel odbornik Geppi, ki je tudi ljubitelj, da se bo zanimal za uresnitve zadev, na katere je bil opozorjen.

Prebivalci iz Podlonjerja zahtevajo, naj se nujno uredi cesta, ki vodi v Lunjor in sicer na kraju, ki ga imenujejo "pri konfinih". Tam je cesta preozka. Zaradi hudega ovinka se je zgodilo na istem mestu že več nezdov. Prav tako zahtevajo, naj se uredi kanalizacija, zlasti pri železniškem mostu, kjer ob deževnem vremenu nastaja velika luža in morajo zaradi tega pešci prečkati železniško progo, kar pa je po zakonu prepovedano. Luža je večkrat tako velika, da zavira celo avtomobilski promet. Nadla, je omenjeni prebivalci zahtevajo popravilo ceste v Potoku, v Ogradi in na Mandriji. Vse omenjene ceste so namreč v zelo slabem stanju.

Delegacija iz Podlonjerja, ki jo je vodil tov. Kranjec, je nadalje opozorila gori omenjene za občinskega odbornika na potrebo po postavitvi ene vodne pine in na ureditev greznice.

Upamo, da bo sedaj občinska uprava sprejela potrebne ukrepe.

O vrnitvi k demokratskim metodam

PALMIRO TOGLIATTI

Vredno je premočiti, pomembnejše kot je to mogoče iz govorniške tribune, trditve, ki je morda nehoti ušla v Nemniju v enem njegovih nedeljskih člankov — da je namreč danes naša, ki se postavlja v naši državi "povrniti delovne ljudi k demokratski metodi".

Težko je misliti na povratek, kjer zgodovinsko ni bilo preloma. Tudi če se hoemo ozreti na kaotično prvo povojno obdobje lahko ugotovimo, da je bilo v tistih letih več demokratske duha in več privrženosti stvari demokracije v stališjih in akcijah delavskega razreda in delovnih ljudi, kot pa v vodilnih buržoaznih krogih in v njihovih strankah. Stvari so postale popolnoma jasne s potekom boja in kopicenjem izkušnje, da ne bi bilo borbe delavskega razreda in delovnih ljudi za demokracijo, ne bi bilo nobene odpornekega gibanja, ne osvoboditve in ne ustanovitve republike ugroženo.

Pakt akcijske enotnosti, ki je bil leta 1946 sklenjen med Komunistično in Socialistično partijo govori o

"osvojitvi oblasti s strani delovnih razredov", postavljajo pa kot konkretni cilj "obrambo in utrditev demokratske republike in javnih svobod". Pri tem se spominjamo, kot akcijsko metodo "demokratsko pridobitev večine glasov". Za v tem dokumentu, ki je predstavljal listino, toliko obžalovanega "frontizma", se jasno odraža želja, da delava misli in politična obveza, na podlagi katerih se najbolj napredni in zavedne sile italijanskega delavskega gibanja odločno postavljajo na stališče dosledne uveljavitve, obrambe in razvoja demokratskih ustanov, v katere zaupajo. Če se mora torej kdo "vrniti k demokratski metodi" je to tisti, ki je bil že preveč let orodje te protidemokratske akcije. To je predvsem stranka Krščanske demokracije in njeni voditelji.

Toda ali je perspektiva, ki jo postavljamo za "povratek" k demokratski metodi teh političnih sil, ki so se od nje oddaljile stvarna ali pa je to nekaj neuresničljivega?

Toda, kar se je zgodilo v naši državi po zrušitvi fašizma in ustanovitvi republike je zelo poučno. Zgodi

lo se je, da so odločno demokratski obvezi delavskega razreda in njegovih partij vodilni razredi in njihove stranke odgovorili s fanatično napadalnostjo, pri kateri so se poslužili odločno protidemokratskih sredstev (od diskriminacije do provokacije, do revolverskih strelcev in napadov s sekirami) da preprečijo, da bi delavski razred in delovne množice z demokratsko metodo in na demokratskem terenu napredovale in prišle do vodstva javne uprave prek političnih ustanov, v katere zaupajo. Če se mora torej kdo "vrniti k demokratski metodi" je to tisti, ki je bil že preveč let orodje te protidemokratske akcije. To je predvsem stranka Krščanske demokracije in njeni voditelji.

Podobno bi lahko rekli za takojimenovalne sredinsko-levičarske sile. Priznavamo, da si te sile v sedanjem položaju želijo premika na levo; ne razumemo pa kako bodo do tega prišle, če trdovratno vztrajajo, bolj ali manj odkrito, na istih ne demokratskih maršev le dolgočasno protikomunističnih stališčih, ki predstavljajo vse bistvo volilnega programa posl. Mora, podlaga tesne zveze med demokristjanskim tajnikom in županom Ciocettijem, zastavo klerofašizma in vse reakcije. V preteklih mesecih so socialdemokratski, republikanski in radikalni voditelji, pred neposredno nevarnostjo avtoritarne pustolovščine, poznali (in to jih ni privedlo do nobene kapitulacije ali ponižanja pred nami), da leži prava obramba demokratskih institucij v delovnih množicah, v njihovi moči in enotnosti. Sedaj pravijo, da to velja za "izjemne" situacije. Pozabljajo, da je politično življenje trajen proces in da so reakcionarne pustolovščine nemožne le, če se ostane zvesti demokratskim načelom dan za dnem in v vseh položajih. Dan za dnem in v vseh položajih je treba demokracijo braniti in razvijati, oslanjajoč se na moč in enotnost množičnega demokratskega gibanja. Sicer postane skoraj neizogibno, da se dialektika razprav in političnih sporazumov nadomesti s fanatičnimi nasprotujoči

mi si stališči, srditimi prelomi in, na koncu, s poskusom udarov, ki neposredno iz njih izhajajo.

Mi, partija predstraž delavskega razreda, smo stori, ki je bilo potrebno, da pokažemo ljudskim množicam pot demokratskega razvoja in jih po njej vodimo. Borba, ki jo danes vodimo za razširitev in napredke demokracije, je demokratska borba proti fašizmu in proti klerikalizmu in s tem proti Krščanski demokraciji in njenim podpornikom. Na drugih je naloga, da se povrnejo k demokraciji in ne na delavskem razredu ali na delovnih ljudeh naprednih političnih in socialnih mišljenj. Metodi in protidemokratskim stališčem demokristjanskih vladarjev ne sme biti priznana nobena koncepcija, ne v bistvu in ne v besedah, če nečemo, da se polagoma izgubi tista zavest, tista odločnost in polet, ki so potrebni delavskemu in ljudskemu gibanju, da se čedalje bolj uveljavijo kot opora in motor slehernega razvoja demokracije.

Komunistična partija je vedno branila koristi Tržačanov in se še posebno borila za pravice slovenskega prebivalstva

Naša prizadevanja za ureditev vprašanja slovenske šole

Komunistična partija si že vrsto let vztrajno prizadeva, da bi prišlo do pravične ureditve vprašanja slovenskih šol v naši deželi. Že oktobra 1950 je videmsko-goriški poslanec KPI Beltrame nael to vprašanje. Poslansko zbornico je opozoril, da je treba urediti vprašanje slovenske šole. Minister je tedaj izjavil, da vlada pripravlja zakonski načrt za slovenske šole. Toda, ker se vprašanje ni premaknilo z mrtve točke, sta komunistična senatorja Banfi in Pellegrini, leta 1953, predložila zakonski načrt za naše šole. Toda zaradi razpusta parlamenta in razpisa novih volitev ta načrt ni prišel v razpravo. 30. marca 1954 sta poslanci Lozza in Beltrame predložila v parlamentu nov načrt za slovenske šole. Medtem pa je vlada izdelala in objavila svoj načrt, ki ga Slovenci poznamo pod imenom Rossijski načrt, katerega je vsa slovenska javnost zavrnila.

Komunistična partija Italije je ostala zvesta svojemu načelu, to je da mora slovenska manjšina v Italiji dobiti s posebnim zakonom urejeno šolo. To zahtevo je postavila tudi v svoj volilni program leta 1958. In res je skupina komunističnih poslancev, z našim poslancom tov. Vidaliem na čelo, že 6. februarja 1959 predložila v poslanski zbornici nov zakonski načrt za slovenske šole na Tržaškem ozemlju ter v goriški in videmski pokrajini. Ta načrt je poslanska zbornica vzela v poštev in je o njej izrekla svoje pozitivno mnenje tudi komisija za ustavodajne zadeve.

Naš poslanec je napravil že mnogo korakov zato, da bi o vprašanju enakopravnosti slovenske šole začela razpravljati poslanska zbornica, odnosno pristojna parlamentarna komisija. Tako pred predložitvijo zakonskega predloga v poslanski zbornici, kakor tudi

kasneje, so se komunistični poslanci večkrat sestali s slovenskimi šolniki v Trstu. Skupno z njimi so razpravljali o najrazličnejših vprašanjih, ki so v zvezi s slovenskim šolstvom.

Zakonski načrt o ureditvi slovenske šole, ki ga je predložila skupina komunističnih poslancev, je najboljše od vseh doslej predloženih načrtov in je torej sprejemljiv na vsej črti, saj v polni meri upošteva zahteve in potrebe slovenske etnične skupnosti tako na Tržaškem ozemlju, kot v goriški in videmski pokrajini.

Pod pritiskom, ki so ga izžvali komunistični parlamentarci, je letošnje poletje tudi vlada predložila svoj načrt za ureditev slovenskega šolstva. Toda načrt demokristjanske vlade je pristranski in diskriminacijski, saj med drugim omejuje vstop v slovenske šole in ne upošteva dejstva, da živijo Slovenci tudi v Slovenski Benečiji in v Kanalski dolini, ki spadata pod videmsko pokrajino. Zato slovenska javnost odklanja ta načrt in zahteva polno spoštovanje vseh pravic, ki ji pripadajo, tako po republiški ustavi kot po določilih Poselnega statuta.

Komunisti bomo vztrajali v zahtevi, naj se sprejme za Slovence, ki živijo v mejah Italije tak zakon, ki bo v polni meri upošteval zahteve in pričakovanja prizadetega prebivalstva, ki bo, torej, v skladu z duhom in črko republiške ustave in mednarodnih sporazumov, ki jih je podpisala tudi italijanska vlada.

Čeprav so sedanje volitve upravne, so vendar velikega političnega pomena. In prav zato je tudi od sedanjih volitev v veliki meri odvisno kdaj bo urejeno vprašanje slovenskega šolstva in kako bo to vprašanje urejeno.

Zato naj Slovenci dobro premislijo, komu naj da svoj glas na teh volitvah. Od Krščanske demokracije nimajo kaj pričakovati, kajti njej ni na tem, da bi bilo to vprašanje čimprej pravično rešeno. Pač pa je glas za KP in sile, ki z njo nastopajo, gotovo jamstvo za uspešno izbojevanje pravičnega zakona za slovensko šolo.

Intervencije poslanca Vidalija v rimskem parlamentu

Komunistična partija je že od svoje ustanovitve dalje vedno pravilno tolmčila vprašanja slovenske etnične skupnosti. Ta vprašanja so za našo partijo načelna pomena. Zato je partija na našem Ozemlju italijansko-slovenska stranka. To je dokazala že v boju proti fašizmu in to z dejanji konkretno dokazuje tudi v vseh borbah, ki jih vodi v sedanjem času. To so neovrgljiva dejstva, ki jih ne more nihče osporavati.

Ze pred nastopom fašizma je KPI omogočila izvolitev slovenskega poslanca v rimski parlament. Tovariš Srebrnič iz Gorice je bil slovenski poslanec. Izvoljen je bil z glasovi slovenskih in italijanskih volivcev. Tako na listah za pokrajinske kot

na listah za občinske svete so tudi slovenski kandidati. V vsej povojni dobi imamo ne le v podeželskih temevcih tudi v mestnem svetu v Trstu slovenske komunistične občinske svetovalec.

Za enakopravnost Slovencev

Komunistična partija se ne obrača do Slovencev samo za časa volitev. Dosludno se drži načela, da morajo biti državljani slovenskega jezika popolnoma ena-

kopravnj z državljani italijanskega jezika.

Tudi naš poslanec v rimskem parlamentu, tovariš Vittorio Vidali, se drži strogo tega načela. Mnogo korakov je že napravil tako v korist italijanskih kot v korist slovenskih državljanov. V parlamentu je postavil tudi več zakonskih predlogov v korist slovenske etnične skupnosti.

Naj na tem mestu omenimo zlasti zakonski predlog za usklajevanje šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem ozemlju ter v goriški in videmski pokrajini in zakonski predlog za samo-

upravno deželo Furlanija-Juljska krajina s posebnim statutom, ki še posebej štiti jezikovne in kulturne pravice Slovencev, ki prebivajo na območju dežele. Razen tega je postavil še vrsto interpelacij v zvezi z raznimi problemi tukajšnjih Slovencev.

Na tem mestu se bomo pomudili zlasti pri nekaterih problemih, ki še posebej zanimajo Slovence. Žal nam prostor ne dopušča, da bi našli vse probleme, toda že iz tistih, ki jih navajamo, si sleherni bralec lahko ustvari zelo jasno sliko o trditvi, ki jo uvodoma nava-

jamo, namreč da gre za načelo popolne enakopravnosti in ne za volilna propagandistična gesla, kakor to delajo n. pr. Krščanska demokracija.

Vladni komisar v Trstu je leta 1958 prepovedal volilno zborovanje KPI na tržaškem Velikem trgu. Do prepovedi je prišlo na prigovarjanje italijanskih šovinistov, ki niso mogli »trpeti«, da bi na omenjenem trgu eden izmed govornikov spregovoril v slovenskem jeziku. Proti temu pristranskemu koraku, ki ga je napravil dr. Palamara je tržaška federacija KPI odločno protestirala, poslanec Vidali pa je interveniral celo v rimskem parlamentu, kjer je zahteval od notranjega ministra točen odgovor glede tega vprašanja.

V vprašanju, ki ga je naš poslanec naslovil ministru za notranje zadeve, je med drugim poudaril, da samovoljni ukrep vladnega komisarja predstavlja hudo protislovje z ustavnimi določili in z obveznostmi, ki jih je tudi italijanska vlada podpisala v Londonu leta 1954. Zahteval je, naj vlada opozori vladnega komisarja v Trstu, naj preneha izvajati diskriminacijske ukrepe proti Slovincem.

Ko so »neznani« fašistični zlikovci leta 1959 oskr-

nili spomenik Bidovca, Maruša, Miloša in Valencija, ki stoja na kraju njihove ustrelitve pri Bazovici, je naš poslanec zahteval od notranjega ministra, naj podvzame potrebne ukrepe za izsleditev povzročiteljev oskrumbe in jih kaznuje za njih zločinska dejanja.

Ko so bila spomladi leta 1959 natiskana spravevala za slovenske šole in je bilo na njih mnogo jezikovnih in tiskovnih napak, slovenski jezik pa je bil potisnjen nazaj, je naš poslanec naslovil na ministra za javno vzgojo posebno vprašanje, v katerem zahteva tiskanje novih spraveval in odpravo diskriminacij.

Za ustanovitev kmetijske šole v Zgoniku

Potreba po ustanovitvi kmetijske strokovne šole s slovenskim učnim jezikom je na Tržaškem ozemlju zelo občutna. Kot tolmáč te potrebe, je demokristjanska občinska uprava v Zgoniku zaprosila za otvoritev omenjene šole v Zgoniku, ki je ob enem središče tipično kmečkega področja našega podeželja. Občinska uprava je v ta namen poskrbela tudi za gradnjo primernega šolskega nosilja v Zgoniku.

Tudi za ta problem se je zavezal naš poslanec. Tozadevno vlogo je naslovil na ministra za javno vzgojo. Zlat je zadeva zelo zavlekla in še danes ni bila šola ustanovljena. Omenjeno ministrstvo je svetovalo, naj bi se namesto nove kmetijske šole v Zgoniku, spremenili dvoletni trgovski strokovni tečaj na Proseku v kmetijski tečaj. To pa tudi zaradi tega, ker je odprtje šole vezano na londonski sporazum. S tem nasvetom pa se Slovenci ne strinjajo in zato še nadalje vztrajamo pri svoji zahtevi. V Zgoniku se morajo odpreti kmetijska strokovna šola!

Tržaški Slovenci se še vedno spominjamo pristranskega zadržanja poveljnika karabinerjev na Proseku, ki je zahteval prekinitev sporne prireditve v tamkajšnji vasi, na kateri je napovedal valec govoril samo v slovenskem jeziku, odnosno v domačem narečju. To samovoljno in krivično dejanje je imelo velik odmev pri vseh domačinih in naš poslanec je kot tolmáč svojih volivcev na to vprašanje opozoril notranje ministrstvo v Rimu.

Krščanska demokracija nasprotuje integralni prosti coni na Tržaškem ozemlju. Nasprotuje ji zato, ker štiti koristi velemonopolov, ki hočejo, da bi Trst gospodarsko propadel ter da bi bil tako odstranjen kot tekme na gospodarskem področju.

Krščanska demokracija nasprotuje integralni prosti coni na Tržaškem ozemlju. Nasprotuje ji zato, ker štiti koristi velemonopolov, ki hočejo, da bi Trst gospodarsko propadel ter da bi bil tako odstranjen kot tekme na gospodarskem področju.

Krščanska demokracija nasprotuje integralni prosti coni na Tržaškem ozemlju. Nasprotuje ji zato, ker štiti koristi velemonopolov, ki hočejo, da bi Trst gospodarsko propadel ter da bi bil tako odstranjen kot tekme na gospodarskem področju.

Krščanska demokracija nasprotuje integralni prosti coni na Tržaškem ozemlju. Nasprotuje ji zato, ker štiti koristi velemonopolov, ki hočejo, da bi Trst gospodarsko propadel ter da bi bil tako odstranjen kot tekme na gospodarskem področju.

Za okrepitev tržaške mornarice in prometa v tržaški luki

◆ Poslanec Vidali je ožigosal zgrešeno politiko demokristjanske vlade, ki obsoja tržaško gospodarstvo na propast

30. septembra letos je naš poslanec tov. Vidali, med razpravo o proračunu ministrstva za trgovsko mornarico, ki se je vršila v parlamentu, govoril o kritičnem položaju, v katerem se nahaja tržaško gospodarstvo, zlasti pomorstvo in ladjedelništvo. Jedro tega govora posnemamo v naslednjem članku.

Pred približno mesecem dni je vse tržaško prebivalstvo brez izjem stopilo v splošno stavko, ki je bila izraz borbe proti vladni nameni za premeštev prometa iz Trsta. Obravnava bom na kratko le stanje pristanišča, ladjedelnic in pomorskih prog, ki se stekajo v Trst. Vse to se namreč bolj neposredno tiče proračuna trgovske mornarice in je obenem temelj tržaškega gospodarstva.

Trst je edino mesto v Italiji, ki ima pretežno vlogo tranzitne

soglasni v sodbi, da je bila nameravana premeštev projekti vnega urada pač višek vladne politike, ki stremi za deklariranjem in obubožanjem Trsta.

Čas mi ne dopušča, da bi na vedel vse statistične podatke, ki jih je sicer že navedel ves tisk, kateri pričajo o dejanskem propadanju mesta. Obravnava bom na kratko le stanje pristanišča, ladjedelnic in pomorskih prog, ki se stekajo v Trst. Vse to se namreč bolj neposredno tiče proračuna trgovske mornarice in je obenem temelj tržaškega gospodarstva.

Trst je edino mesto v Italiji, ki ima pretežno vlogo tranzitne

luke in sicer za 53%. Leta 1959 je beležilo nazadovanje vsega evropskega tranzitnega prometa: toda Trst je imel pri tem največje izgube. Leta 1960 je tranzit napredoval, toda Trst beleži v razmerju z drugimi lukami nižji porastek. Leta 1959 je Trst izgubil v primeru z letom 1958: 864.012 ton tranzitnega prometa iz Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske, medtem ko je Hamburg izgubil le 197.296 ton, Bremen 206.707, Reka pa 110.088 ton. Podatki kažejo, da je imel Trst največjo škodo v času depresije in najmanjši dobiček v času ugodne konjunktive.

Tov. Vidali je navedel nato vrsto ugodnosti, ki jih nudijo druga pristanišča svojim koristnikom, kar ima za posledico naraščanje tranzitnega prometa, vse seveda na škodo Trsta. Zaradi tega so za Trst potrebni izredni ukrepi. Danes ne zadostujejo samo nakazila za ojačanje pristaniških naprav, če je dobra tretjina teh v brezdnežju. Niso dovolj samo komisije za preučevanje reorganizacije železniškega prometa v pristanišču, pač pa je treba takih ukrepov, ki bodo lahko zagotovili popolno izkoriščenje pristaniških naprav.

Vlada bi se morala končno zavedati, da je poudaril naš poslanec — da se pristaniški promet ne more razviti spontano in ne pritegniti pomorskih prog, marveč da so potrebne učinkovite pomorske in pristaniške usluge, ki bodo lahko pritegnile promet v pristanišče. To ugotavljajo tržaški gospodarski krogi in tega menja so tudi inozemski koristniki našega pristanišča.

Tov. Vidali je v nadaljevanju obravnaval vprašanje pomorskih prog, ki se stekajo v Trst ter potrebe krajevnih ladjedelnic. V Trstu obstajajo ladjedelnice IRI in zasebne ladjedelnice, toda vsem primanjkuje dela. Podčrtati in prikazati hočem — tako je nadaljeval tovariš Vidali — v prvi vrsti tekoče stanje podjetij IRI, v katerih je zaposleno 89% aktivne delovne sile, 20-21% delovne sile industrije ter preko 60% iz sektorja mehanike. Lani maja je znašala proizvodnja v primeru s polno zaposlitvijo 63,2% v ladjedelnici Sv. Marka, 56,4% v Tovarni strojev, Tržaškem arzenalu in pri Sv. Roku pa komaj 48,7% normalne zmogljivosti naprav. V zadnjem času se mnogo govori in piše o novih gradnjah, kot n. pr. o 38.500 tonski potniški ladji, ki jo bo družba »Italia« uporabljala za linijo v ZDA. O tem se govori že precej časa. Toda to še ni dovolj, ker bo od gradnje pa do opreme take ladje poteklo kakih 30 mesecev. Pravijo, da bo ladja šla na pot spomladi

1963. Svečana slovesnost impostacije ladje še ne pomeni, da so se dela začela. Isto velja glede dveh ladij, za kateri so priredili v Trst istotako svečane slovesnosti impostacije. Medtem pa imamo v tržaških ladjedelnicah še vedno 680 v Trstcu pa 2.500 sprediranih ladev.

Iz podatkov, ki jih je objavila OZN kar se tiče ladijskih gradenj v mednarodnem merilu izhaja, da je Italija izgubila od konca 1957 pa do marca 1960 218.000 ton, to je 23%, medtem ko je tonaža drugih evropskih držav v istem obdobju znatno narasla. Tako beleži Jugoslavija porastek 63%, Poljska 42%, Španija 28%, Švedska 16%, Francija 11%, itd.

Zaradi zgrešene vladne politike v pomorstvu imamo kot posledico, da se vsi komaj 38% vsega mednarodnega prometa, ki gre skozi italijanska pristanišča z italijanskimi ladjami. Med italijanskimi lukami je Trst nazadovao na 7. mesto in to zaradi tega, ker prevladuje v vedno večji meri na Jadranu jugoslovansko, grško, turško in izraelsko brodogradnjo. Celotitalijanski brodolastniki se raje poslužujejo Reke kot pa Trsta, kot je primer direktne proge za New York, ki je last brodolastnika Fassijsa!

Tov. Vidali se je dotaknil tudi vladnega zakonskega osnutka za obnovu konvencije z družbami p.i.n. Omenjeni osnutek pomeni še večje poslabšanje, ki je itak težekost stanja Trsta. Omenjeni osnutek se opira na prejšnji od 6. dec. 1956, ki ga je morala vlada umakniti pri spoštovanju v parlamentu.

Poleg drugih predstavlja za Jadran največjo nevarnost člen t. omenjenega osnutka, ki predvideva združitve vseh 4 družb p.i.n. in ustanovitve centrale v Rimu tako, da bi Trst izgubil sedeže teh družb, kar bi imelo negativne posledice na zaposlitev in za splošno gospodarstvo našega mesta. Poleg tega bi imel na podlagi člena 2. ministrstva za trgovsko mornarico vso pravico uvajati spremembe kar se tiče pomorskih prog teh družb. Člen 7. pa določa, da bi letna subvencija ne smela presegati 21 milijard lir, kar je premalo za dejanske potrebe pomorskih služb zgoraj omenjenih paroplovnih družb. Zakonski osnutek predvideva nadalje ukinitve 6 pomorskih prog, od teh so tri, ki zanimajo jadransko pristanišče. Teške so tudi druge določbe omenjenega osnutka, kot n. pr. glede osebja itd.

V zaključku svoje intervencije je poslanec Vidali še enkrat poudaril, da mora vlada korenito spremeniti politiko glede tržaškega gospodarstva. Uvesti mora politiko, ki bo imela za osnovo širokopotezen organizirani načrt, kateri naj upošteva take ukrepe, ki so v resnici potrebni za obnovu Trsta, njegovega pristanišča, pomorstva in ladjedelnic.

Poslanec Vittorio Vidali zahteva nujni postopek za integralno prosti cono

6. oktobra je poslanec tovariš Vittorio Vidali zahteval v parlamentu, naj se nujno razpravlja o vprašanju ustanovitve integralne proste cone na Tržaškem ozemlju. Tozadevni zakonski predlog je, kot je znano, predložila skupina poslancev KPI. Že 18. julija 1958, a zaradi namernega zavlačevanja s strani krogov, ki nasprotujejo interesom Trsta in njegovega go-

spodarstva, se ni prišel v razpravo. Prav zato je sedaj tov. Vidali, ki je bil pobudnik predloga, zahteval pospešitev postopka, kar je utemeljil z naslednjo utemeljitvijo:

«Položaj tržaškega gospodarstva se z leti čedalje slabša, vznemirja in zaskrbljuje delovne ljudi, gospodarske kroge in vse proizvodne sloje na Tržaškem. KAR JE IZOSTALO IN SE

VEDNO MANJKA — in to kritizirajo vsi krogi in vse gospodarske kategorije v Trstu — JE ORGANICNA POLITIKA, KI NAJ BI ZAGOTOVILA GOSPODARSKO OBNOVO TEGA OZEMLJA.

Zaradi tega so ostali osnovni problemi nerešeni. Odstotek brezposelnosti je na Tržaškem ozemlju dvakrat večji od vse državnega povprečja. Od 40 do 50 odst. proizvodne zmogljivosti tržaške industrije je neiz-

koriščene. Tržaško pristanišče podlega močni tuji konkurenci in to zaradi pomanjkanja pomorskih zvez, ustreznih tarifnih in železniških sporazumov ter zadostnih državnih prispevkov. Industrija IRI je v krizi in z njo stotine malih in srednjih industrijskih, obrtnih in trgovskih podjetij. To trajajoče stanje, ki je izredno težko, zahteva organizirani poseg in izredne ukrepe.

Takšen ukrep, ki ga zahteva velika večina tržaškega prebivalstva, delavcev, obrtnikov, trgovcev, gospodarstvenikov, ki so zainteresirani pri pristaniškem prometu, je USTAVLJEN INTEGRALNE PROSTE CONE.

Trst je že bil prosta cona. Mesto se je naglo spremenilo iz malega trga v pravi mednarodni emporij, predvsem po odpravi carine, do česar je prišlo leta 1717. In v nekaj letih je mali trg podeseteril stvelo svojega prebivalstva.

V TRSTU SE ZAHTEVA INTEGRALNA PROSTA CONA — v prepričanju, ki sloni na izkušnjah in na poznavanju ustroja in vloge mesta — DA BI TA UKREP POSPEŠIL POZITIVNE MEDNARODNE PROMETA IN OKREPIV TRADICIONALNE VLOGE PRISTANIŠČA. Omo-

gočen bi bil neposredni tranzit zalednih držav in s tem trgovina z lesom, kavo, vinom, itd. Zopetni razmah bi pomenil pozitivne vlohe, gradnje ladij, bančne in zavarovalne dejavnosti in vse to delovanje bi predstavljalo vir dragocene tuje valute, izvirajoče iz pristaniških, železniških in pomorskih uslug.

Integralna prosta cona bi vzpodbudila vse krajevne gospodarske sile v gotovi perspek-

tivi, vzbujala bi zanimanje vseh dežel zaledja za usodo tržaškega pristanišča.

Industrija zlasti tista, ki dela z uvoženimi surovinami, bi lahko znižala cene proizvodov, krajevna potrošnja pa bi se razširila in povečala bi se možnost izvoza na tuje tržisce.

Ugodni pogoji bi vzpodbujali vlaganje kapitala. Za obrtništvo, malo in srednjo industrijo, bi se kriza ki jih muči, oddaljila, ker bi se uvožene prvine pocenile in davčni pritisk bi se zmanjšal.

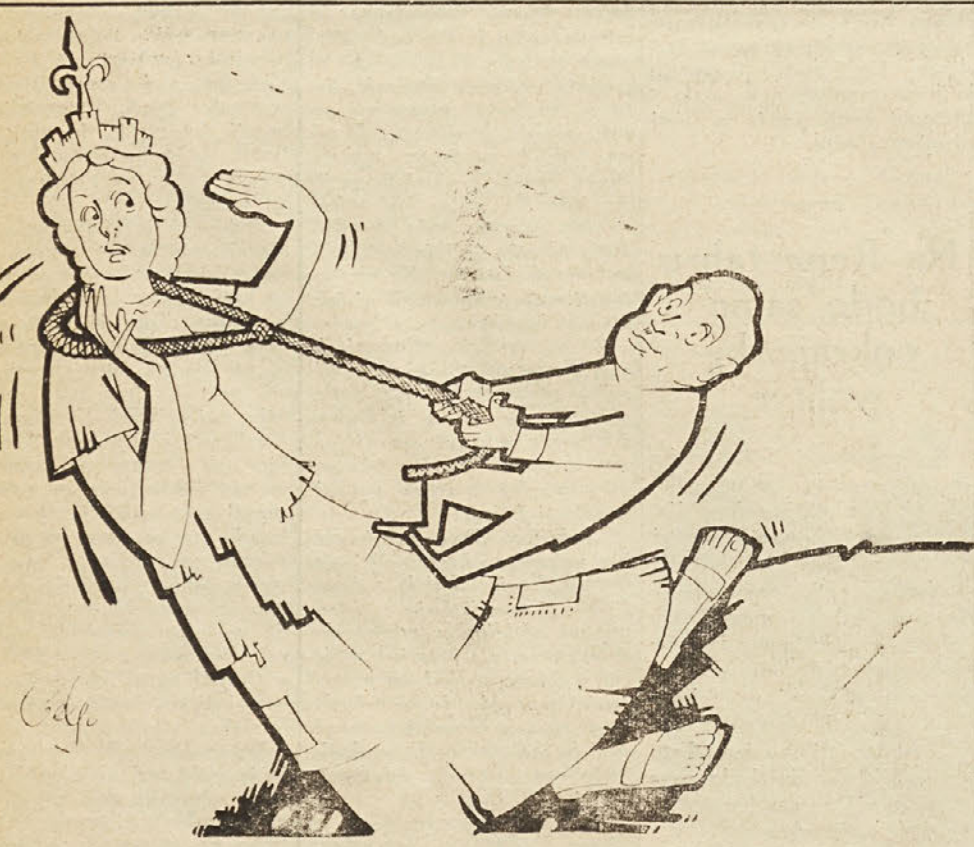
RAZVOJ PROIZVADJALNE DEJAVNOSTI BI POMENIL MOŽNOST ZAPOSLITVE VELIKEGA DELA BREZPOSELNE DELOVNE SILE.

USTANOVITEV INTEGRALNE PROSTE CONE BI PRIVLEDLA V TRSTU DO ZNANJA ŽIVLJENJSKIH STROSKOV in to, po računih izvedencev za 20 do 25%. VSE TO BI OMOGOČILO DVIG ŽIVLJENJSKE FAVNI.

To so razlogi, zaradi katerih velika večina prebivalstva Tržaškega ozemlja zahteva ustanovitev INTEGRALNE PROSTE CONE.

Komunisti trdimo, da je ustanovitev integralne proste cone konkretno dejanje v sklopu organizirane politike za obnovo in razvoj Trsta, kar Tržščani zahtevajo in katere pomanjkanje povzroča deklasacija ter propadanje gospodarstva mesta in podeželja.

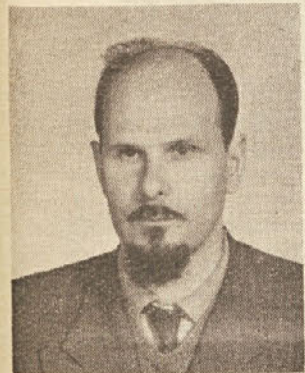
Prav zato, je naš poslanec zaključil svojo utemeljitev, vprašujem, naj se zakonski predlog za ustanovitev integralne proste cone, ki ga je predložila skupina poslancev KPI, nujno obravnava, ker to zahteva obstoječe stanje vedno bolj zaskrbljujoče krize v Trstu.

Tajnik tržaške Krščanske demokracije je ob otvoritvi volilne kampanje dejal, da se Fanfanijeva vlada in Krščanska demokracija z vsemi silami »trudita«, da bi dvignili Trst.

Slovenci! Volimo za našo narodno enakopravnost proti Krščanski demokraciji in njenim zaveznikom!

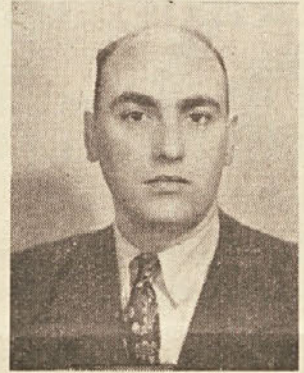
Kandidati KPI za pokrajinski svet v Trstu

SEMA dr. PAOLO
profesor, v antifašističnem in socialističnem gibanju se je udeleževal že od mladih let, je bil tudi partizan. Sekretar Avtonomne tržaške federacije KPI. Kandidira v XIV. volilnem okrožju.

BORTOLOTTI Massimiliano
delavec, sindikalist, temeljit poznavalec problemov ACEGAT, Kandidira v XI. volilnem okrožju.

COLLI MARIO
učitelj, odgovorni urednik lista «Il Lavoratore» sodeloval je v odporišnem gibanju, vodi tržaški urad Deželnega komiteja za Furlanijo-Juljsko krajino. Kandidira v I. okrožju.

CRISCENTI MARIO
delavec, sindikalist, vodi sindikatskem odporišnem gibanju, Aktivno se udeležuje na področju organizacije, ki posreduje za dodeljevanje stanovanj. Kandidira v VIII. okrožju.

D'AGOSTO ARTEMIO
delavec, sodeloval je v italijanskem odporišnem gibanju, Aktivno se udeležuje na področju organizacije, ki posreduje za dodeljevanje stanovanj. Kandidira v VIII. okrožju.

DEBARBORA SILVIO
delavec, tajnik notranje komisije struje CGIL v livarni ILVA, temeljit poznavalec problemov stroke, v kateri se udeležuje. Aktivno je sodeloval v osvobodilni borbi. Kandidira v V. okrožju.

DEFERRI JOLE
uradnica, aktivno je sodelovala v osvobodilni borbi, voditeljica Zveze demokratičnih žena, občinska svetovalka v Trstu, Kandidira v I. volilnem okrožju.

GHERSINI MARCELLO
delavec, član notranje komisije struje CGIL v ladjedelni Sv. Marka, izvedenec v vprašanjih ladjedelništva. Kandidira v II. volilnem okrožju.

GOMBAC FRANC
uradnik, član notranje komisije struje CGIL v tržaških Splošnih skladiščih, občinski svetovalec v Trstu. Kandidira v nabrežinskem okrožju.

HROVATIN IVANA-Stanka
učiteljica, aktivna prosvetna delavka, članica vodstva Sindikata slovenskih solnikov. Aktivno je sodelovala tudi v osvobodilnem gibanju. Kandidira izven volilnih okrožj.

JURAGA ANTONIO
uradnik, bil je med prvimi poborniki socialističnega gibanja v Trstu, temeljit poznavalec gospodarskih problemov. Dosedanji svetovalec v pokrajinskem svetu. Kandidira v VI. okrožju.

KAPELJ ANTON-MIRKO
učitelj, glavni urednik lista «Delo», prosvetni delavec, aktivno je sodeloval v antifašističnem in osvobodilnem gibanju. Kandidira izven volilnih okrožj.

LEGISA ZORKA
gospodinja, aktivno je sodelovala v osvobodilnem gibanju in je bila internirana v Nemčiji. Kandidira izven okrožj.

LUCCHESI ALCEO
uradnik, sindikalist, udeležuje se zlasti na področju socialnega skrbstva, občinski svetovalec. Je kandidat v XIII. okrožju.

MASSI RAFFAELE
železnikar, dolgoletni voditelj Zadruga železničarjev in izvedenec v problemih združništva. Kandidira v III. volilnem okrožju.

OTO JOSIP
kmet, aktivno je sodeloval v antifašističnem gibanju, kasneje je bil partizanski bорец, dosednji svetovalec v občinskem svetu v Dolini. Kandidira izven volilnih okrožj.

POSTOGNA GIOVANNI
delavec, star antifašistični bорец, sojen od posebnega fašističnega sodišča. Na procesu proti Tomažičevi skupini je bil obsojen na 30 let ječe. Kandidira v VII. okrožju.

ROCCO LUCIO
delavec, dober poznavalec problemov ACEGAT, kandidira kot neodvisni kandidat v X. volilnem okrožju.

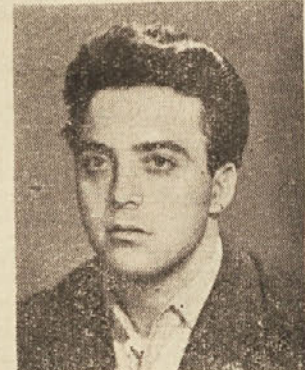
SISKOVIC dr. KAREL
univerzitetni asistent, aktivno je sodeloval v osvobodilnem gibanju in je zelo poznan med Slovenci. Kandidira v XII. okrožju.

TOMINEZ BONOMO
delavec, sindikalni voditelj, Med zadnjo vojno je bil član triumvirata osvobodilnega gibanja v Venetu. Kandidira v volilnem okrožju Milje.

WEISS dr. LAURA
zdravnica, z veliko vlogo se zanima za probleme zdravstva, občinska svetovalka v Trstu. Vodi parlamentarni urad KPI pri naši Federaciji. Kandidira v IV. volilnem okrožju.

WILHELM DOLFI
delavec, sodeloval je v odporišnem gibanju, poznan je zlasti kot organizator krožkov komunistične mladine. Kandidira izven volilnih okrožj.

ZOBEC ARMIDA
delavka, voditeljica organizacije ZDZ in sindikalistka. Aktivno je sodelovala v osvobodilnem gibanju. Kandidira izven volilnih okrožj.

Volilni program „Liste demokratične enotnosti“ za občino Zgonik

Kandidati „Liste demokratične enotnosti“

ALOJZ PIRC - Salež
VLADIMIR CIBIC - Devinščina
STANISLAV MILIČ - Zgonik
ALBIN HROVATIN - Brišči
IVAN KNEZ - Koludrovica
JUST PEGAN - Salež
IVAN FURLAN - Gabrovce
IVAN RUSTJA - Gabrovce
DANILO MILIČ - Mali Repen
KAREL GRILANC - Salež
FRANC HUSEL - Mali Repen
FRANC COLJA - Samatorca

Nadaljevali bomo dosledno borbo za splošno pomirjenje v svetu in za mirno sodelovanje med narodi in državami.

Borili se bomo, da zrušimo politični monopol Krščanske demokracije in ustvarimo pogoje za novo demokratično vladno večino, ki bo uveljavila določbe republiške ustave in upoštevala na vseh področjih javnega življenja upravičene zahteve delovnega ljudstva.

Se posebej se bomo borili, da vlada ustanovi integralno prosto cono za naše ozemlje in samoupravno deželo Furlanijo-Juljsko krajino s posebnim statutom, z zakonodajno, upravno in finančno avtonomijo za Tržaško ozemlje.

V skladu s človeškimi načeli in določbami republiške ustave ter londonskega sporazuma se bomo dosledno borili za takojšnje in popolno izvajanje teh določb, za dejansko enakopravnost med Slovenci in Italijani ter za ohranitev jezikovne in kulturne samobitnosti Slovencev.

Tudi v bodoči občinski upravi bomo nadaljevali borbo za zaščito pravic in koristi naših občanov in se trudili, da uresničimo na posameznih področjih občinske uprave sledeči program:

NA PODROČJU SOLSTVA IN PROSVETE

Nadaljevali bomo borbo za ustanovitev kmetijske nadaljevalne šole v Zgoniku.

Trudili se bomo, da se spopolnijo šolske knjižnice in učni pripomočki v otroških vrtec in šolah ter da se ustanovi občinska knjižnica.

NA PODROČJU ZDRAVSTVA, HIGIENE IN SOCIALNEGA SKRBSTVA

Nudili bomo občanom razne olajšave pri plačevanju zdravniških stroškov:

spopolnili bomo zdravniško in zobozdravniško službo ter inventar v obstoječih ambulantah;

stalno bomo skrbeli za ubožne občane in sirote. Povišali jim bomo tako mesečne kot izredne podpore ter jim nudili brezplačno bolniško in zdravniško pomoč;

dali bomo pobudo za nabavo občinskega mrljskega voza;

kjer še ni kanalizacije, jo bomo uredili in po potrebi nastavili tudi ceste pometanje;

z devinsko-nabrežinsko občino se bomo dogovorili o oskrbi revežev v njihovem občinskem dežejnem domu.

NA PODROČJU JAVNIH DEL IN OBČINSKIH CEST

Trudili se bomo, da se v Briščkih zgradbi primerno poslojpe za osnovno šolo;

zahtevali bomo gradnjo 6 ljudskih stanovanj, za družine ki še vedno stanujejo v nezdavih, nesigurnih in prenatrpanih stanovanjih;

ravno tako bomo skrbeli, da se javna dela, ki so v teku ali načrtu, čimprej izvedejo;

dokončali bomo tlakovanje občinskih in vaških ulic ali cest in skrbeli, da bo njihova ureditev odgovarjala današnjim zahtevam;

ZA POSPEŠITEV RAZVOJA TURIZMA

Trudili se bomo, da se področje naše občine proglasi za turistično področje in da se kot tak čimbolj uveljavi;

z javnimi deli bomo olepšali naše vasi, da bodo bolj prikladne za turiste ter dali pobude, da sami vaščani prispevajo k temu z deli na svojih poslojpih;

skrbeli bomo, da se zboljša in ojači avtobusna povezava s Trstom ter doseže za te usluge čim ugodnejše prevozne cene;

trudili se bomo, da avtobusno podjetje zgradi čakalnico in zahtevali, da postavi urnike na primernih mestih;

PODROČJE KMETIJSTVA

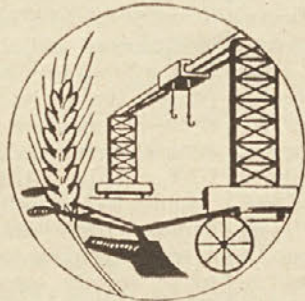
Dosledno se bomo borili, da bodo imeli kmetijski pridelki na trgu pravo ceno;

delali bomo na to, da se poveča prispevek iz državnih fondov za izvedene melioracije in druga dela ter da se ti prispevki pravično razdelijo med kmete;

borili se bomo za ukinitve občinskih doklad na zemljiški davek za neposredne obdelovalce in male kmete ter za znižanje cene vode potrebne za namakanje in druge kmetijske svrhe;

skrbeli bomo, da se pospešuje kmetijska izobrazba s primernimi tečajji in predavanji ter publika cijami v slovenskem jeziku.

Volilni program „Občinske demokratične liste“ v Dolini

Kandidati „Občinske demokratične liste“

DUSAN LOVRIHA - Dolina
JOSIP SANCIN - Dolina
JOSIP BOLCIC - Boljunc
JUST KLUN - Domjo
JOSIP KURET - Ricmanje
JUST ZULJAN - Ricmanje
URH HRVAT - Boršt
RUDI KOSMAC - Boršt
JOSIP LOVRIHA - Dolina
VERA KRALJ - Domjo
JOSIP OTA - Boljunc
IGNACIJ OTA - Dolina
MAKS OTA - Kroglice
ANTON PETAROS - Gročana
ALEKSANDER PURGER - Mačkolje
LIDJA ZERJAL - Boljunc

SOCIALNO SKRBSTVO

Skrbeli bomo za ubožne občane, sirote in nezakonske otroke. Nudili jim bomo podporo, zdravniško in bolniško oskrbo ter po potrebi primerno zavetje.

LJUDSKA STANOVANJA

Z vsa odločnostjo si bomo prizadevali, da se zgradi v naši občini vsaj še 40 stanovanj za družine, ki stanujejo v nezdavih, negotovih in prenatrpanih stanovanjih.

TURIZEM
Za razvoj turizma v naši občini bomo poskušali:

zboljšati in ojačiti avtobusno prevozno službo ter doseči znižanje prevoznih cen;

prizadevali si bomo, da se podaljša trolejsko omrežje do Boljunc in Doline, ki naj nadomesti dosedanje avtobuse;

temeljito bomo popravili cesto iz Boršta in Botaca, ki pelje v gornji del Glinščice;

z raznimi javnimi deli bomo olepšali naše vasi in dali pobudo, da tudi posamezni vaščani po možnosti olepšajo svoja poslojpa;

organizirali bomo razne razstave in prireditve.

KMETIJSTVO

Dosledno se bomo trudili, da bodo imeli kmetijski pridelki na trgu pravo veljavo;

delali bomo na tem, da se iz državnih fondov poveča prispevek za melioracije in druge potrebe ter da se prispevki pravično razdelijo med kmete;

skrbeli bomo, da se pospešuje kmetijska izobrazba s primernimi tečajji, predavanji in publikacijami v slovenskem jeziku.

Nadaljevali bomo dosledno borbo za splošno pomirjenje v svetu in za mirno sodelovanje med narodi in državami.

Borili se bomo, da zrušimo politični monopol Krščanske demokracije in ustvarimo pogoje za novo demokratično vladno večino, ki bo uveljavila določbe republiške ustave in upoštevala na vseh področjih javnega življenja upravičene zahteve delovnega ljudstva.

Podpirali bomo zahteve tržaškega prebivalstva, da vlada izda potrebne ukrepe za obnovu tržaškega gospodarstva.

Se posebej se bomo borili, da vlada ustanovi integralno prosto cono za naše področje in samoupravno deželo Furlanijo-Juljsko krajino s posebnim statutom z zakonodajno in finančno avtonomijo za Trst in njegovo ozemlje.

V skladu s človeškimi načeli in določbami republiške ustave ter londonskega sporazuma se bomo dosledno borili za takojšnje in popolno izvajanje teh določb, za dejansko enakopravnost med Slovenci in Italijani ter za ohranitev jezikovne in kulturne samobitnosti Slovencev.

Tudi v bodoči občinski upravi bomo nadaljevali borbo za zaščito pravic in koristi naših občanov. Trudili se bomo, da uresničimo na posameznih področjih občinske uprave sledeči program:

SOLSTVO

Borili se bomo, da se spremeni strokovni tečaj v Dolini v nadaljevalno strokovno šolo;

skrbeli bomo, da se dopolni in zboljša šolska oprema, da se izpopolnijo šolske knjižnice in učni pripomočki v otroških vrtec in šolah ter da bodo šolska poslojpa v najboljšem stanju.

ZDRAVSTVO IN HIGIENA

Nadaljevali bomo dosedanje politiko glede plačevanja bolniških stroškov, ustanovili bomo zdravniško ambulanto in zahtevali, da se v naši občini končno odpre lekarna.

